

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2024-09-06

Diarienummer:
IFN-2024-00173

Handläggare:
Mikael Johansson, Amadeus Walldén

Riktlinje för ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar i Uppsala kommun

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

- att** anta Riktlinje för ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar i Uppsala kommun.

Ärendet

Uppsala kommun värnar om att stödja föreningslivet och säkerställa att viktiga anläggningar för idrott och fritid kan drivas på ett hållbart sätt.

Riktlinjen är utformad i linje med kommunfullmäktiges fyra gemensamma mål för mandatperioden samt anpassad utefter Uppsala kommuns idrottspolitiska program.

Riktlinjen syftar till att klargöra under vilka förutsättningar föreningsägda anläggningar kan beviljas ekonomiskt stöd av kommunen. Riktlinjen är baserad på lärdomar från tidigare ärende och fastställer kriterier och processer för att bedöma behov och fatta beslut om ekonomiskt stöd.

Riktlinjen syftar till att skapa tydlighet och rättvisa i hur ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar hanteras i Uppsala kommun. Genom att följa riktlinjen kan kommunen säkerställa att stödet går till anläggningar och verksamheter som är viktiga för kommunens invånare och föreningsliv, samtidigt som ekonomisk hållbarhet och effektivitet främjas. Varje ansökan om stöd behandlas individuellt för att säkerställa att beslutet är anpassat till de unika behov och förutsättningar som varje anläggning har. Denna anpassade bedömning säkerställer att stödet bidrar till kommunens gemensamma mål om att säkra en stark ekonomi, främja ett välmående näringsliv, leda klimatomställningen och skapa tryggare, jämlika livsvillkor för alla invånare, samt

att främja ett livslångt idrottande, engagemang och samverkan, jämställdhet och inkludering inom idrotten.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Barnrättsperspektivet

Riktlinjen bedöms bidra till att stärka barnrättsperspektivet i Uppsala kommun.

Nämnden med stöd av riktlinjen skapar ramar kring processen av föreningar med föreningsägda anläggningar som är i behov av stöd. I utredningen som ska ligga till grund för beslut om ekonomiskt stöd, tar nämnden hänsyn till bland annat verksamhetens inriktning mot barn och unga, eventuellt köp av tid i anläggningen samt vilken nytta anläggningen bedöms bidra med för kommuninvånarna.

Jämställdhetsperspektivet

Riktlinjen bedöms bidra till att främja jämställdhetsperspektivet i Uppsala kommun.

Riktlinjen utgår från kommunfullmäktiges mål för mandatperioden och idrottspolitiska programmet som anger att Uppsala kommun ska arbeta för att erbjuda ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud, så att alla har tillgång till idrott, fritid och rekreation. I utredningen som ska ligga till grund för nämndens tar nämnden hänsyn till om föreningen aktivt arbetar med för att erbjuda ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud. Det inkluderar insatser för att göra idrotten tillgänglig för alla, oavsett kön, ålder eller bakgrund.

Tillgänglighetsperspektivet

Riktlinjen bedöms bidra till att stärka tillgänglighetsperspektivet i Uppsala kommun.

Nämnden ska med stöd av riktlinjen ta hänsyn till om anläggningen är till för alla, inklusive personer med funktionsnedsättning. Är anläggningen inte fullt tillgänglig, ska föreningen kunna visa på en utvecklingsplan för hur anläggningen ska anpassas i framtiden för att bidra till måluppfyllelsen.

Föredragning

Kriterier för beviljande av ekonomiskt stöd

En utvärdering av varje ansökan genomförs utifrån fastställda kriterier. Därefter gör förvaltningen en sammanvägd bedömning baserad på utvärderingen, vilken sedan ligger till grund för idrotts- och fritidsnämndens beslut.

Ansökningar som inte uppfyller kriterierna i tillräcklig utsträckning kommer inte att godkännas för vidare behandling.

Kriterierna som ligger till grund för utvärderingen berör:

- Behov av anläggningen
- Verksamhetens inriktning
- Skapande av mervärden
- Ekonomisk bärkraft
- Alternativa lösningar
- Energieffektivisering
- Tillgänglighet
- Samhällsnytta

- Miljö- och hållbarhetsarbete
- Framtidsutsikter och långsiktig planering
- Krisberedskap och riskhantering
- Samarbeten och partnerskap
- Livslångt idrottande
- Engagemang och samverkan
- Jämställdhet och inkludering

Process för beviljande av ekonomiskt stöd

- **Initial utredning** – Förvaltningen genomför utredning baserad på ovanstående kriterier. Utredningen ska innefatta en behovsanalys, ekonomisk översyn och en bedömning av möjliga mervärden och alternativa lösningar.
- **Förslag till åtgärder** – Är ekonomiskt stöd motiverat, utarbetas ett förslag till åtgärder som kan innefatta både ekonomiskt stöd i form av bidrag, och köp av tid i anläggningen.
- **Beslut och uppföljning** – Förslag bereds till idrotts- och fritidsnämnden för beslut. Nämnden ska beakta ekonomiska konsekvenser av förslaget. Ryms beslutet inom befintlig budget, kan nämnden fatta beslut direkt. Ryms åtagandet inte inom befintlig budget, kan nämnden besluta om förvaltningens förslag, vilket därefter bereds till kommunstyrelsen för beslut för att tilldelas extra medel till idrotts- och fritidsnämnden.
- **Förvärv av anläggningen** – Om det bedöms vara det mest gynnsamma eller enda möjliga alternativet kan tal om att förvärva anläggningen bli aktuellt, och således bli förvaltningens förslag till politiken. Ett förvärv kan övervägas när det bidrar till långsiktig hållbarhet, ökad tillgång till idrotts- och fritidsanläggningar för kommunens invånare och effektiv användning av kommunens resurser.

Individuell behandling av varje ärende

Varje anläggning är unik och har egna förutsättningar och behov vilket gör det svårt att skapa en standardiserad mall för hur ekonomiskt stöd ska beviljas. Varje ansökan om ekonomiskt stöd behandlas individuellt och bedömas utifrån sina omständigheter. Det innebär att förvaltningen i varje enskilt fall genomför en utredning och bedömning baserad på de kriterier som anges i riktlinjen, samt eventuella ytterligare faktorer som kan vara relevanta för det specifika ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet i sig medför inte några ekonomiska konsekvenser för idrotts- och fritidsnämnden. Däremot riktar sig riktlinjen mot att hantera föreningar med föreningsägda anläggningar som är i behov av stöd, vilket i längden kan medföra ekonomiska konsekvenser för nämnden i form av ökade ekonomiska bidrag och stöd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 6 september 2024.
- Bilaga 1, Förslag till Riktlinje för ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar i Uppsala kommun.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande
förvaltningsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Idrotts- och fritidsnämnden

Dokumentansvarig:
Idrottschef, Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Datum:
2024-09-03

Diarienummer:
IFN-2024-00173

Riktlinje för ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar i Uppsala kommun

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Förebyggande arbete	3
Syfte.....	4
Omfattning	4
Kriterier för beviljande av ekonomiskt stöd	4
Process för beviljande av ekonomiskt stöd	7
Individuell behandling av varje ärende	7
Definitioner och begrepp	8
Ansvar	8
Relaterade dokument.....	8

Inledning

Uppsala kommun värnar om att stödja föreningslivet och säkerställa att viktiga anläggningar för idrott och fritid kan drivas på ett hållbart sätt.

Riktlinjen syftar till att klargöra under vilka förutsättningar föreningsägda anläggningar kan beviljas ekonomiskt stöd av kommunen. Riktlinjen är baserad på lärdomar från tidigare ärende och fastställer kriterier och processer för att bedöma behov och fatta beslut om ekonomiskt stöd.

Riktlinjen är utformad i linje med kommunfullmäktiges fyra gemensamma mål för mandatperioden:

1. **Ekonomi:** Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.
2. **Jobben:** Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.
3. **Klimatet:** Uppsala ska leda klimatomställningen.
4. **Tryggheten:** Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Riktlinjen är anpassad till Uppsala kommuns idrottspolitiska program, som har följande fyra utgångspunkter:

1. **Aktiv hela livet och ett livslångt idrottande:** Uppsala kommun ska ge möjlighet till att vara aktiv hela livet oavsett fritidsintresse och därmed underlätta för ett livslångt idrottande.
2. **Moderna föreningar engagerar:** Uppsala kommun ska samverka med föreningar och andra aktörer i strävan att skapa bästa möjliga meningsfulla och stimulerande fritid, god hälsa och social tillhörighet.
3. **Jämställdhet för en framgångsrik idrott:** Uppsala kommun ska aktivt arbeta för att erbjuda ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud, så att alla har tillgång till idrott, fritid och rekreation.
4. **Inkluderande idrott:** Uppsala kommun ska erbjuda alla Uppsalabor tillgång till ett aktivt liv.

Förebyggande arbete

Förvaltningens mål är att säkerställa att föreningar inte behöver söka akut ekonomiskt stöd och att de kan bibehålla en stabil ekonomisk situation för sina anläggningar. För att uppnå detta bör föreningar delta i förebyggande arbete där potentiella ekonomiska svårigheter identifieras och kan hanteras i ett tidigt skede.

Som en grund i det förebyggande arbetet ska anläggningsstödet fungera som ett varningssystem. Genom att föreningarna regelbundet rapporterar om sina behov och utmaningar kan förvaltningen identifiera föreningar som riskerar att hamna på obestånd. Detta möjliggör en proaktiv hantering av ekonomiska svårigheter innan de blir akuta.

Förebyggande åtgärder kan innefatta en rad olika stödformer beroende på typ av anläggning och föreningens specifika behov:

- Övergång till kommunal drift av anläggningen
- Uppgradering och underhåll av maskinparken

- Utökat investeringsstöd för nödvändiga förbättringar
- Försäljning av tid i anläggningen till kommunen för att generera intäkter

Genom att erbjuda ett brett spektrum av stöd och samarbeta nära med föreningarna kan förvaltningen arbeta för att förebygga ekonomiska kriser och säkerställa att anläggningarna kan fortsätta att fungera som värdefulla resurser för Uppsala kommuns invånare.

Ansökan om utökat stöd ska utgå ifrån kriterierna för denna riktlinje.

Syfte

Riktlinjen syftar till att klargöra under vilka förutsättningar föreningsägda anläggningar kan beviljas ekonomiskt stöd av kommunen.

Riktlinjen syftar till att skapa tydlighet och rättvisa i hur ekonomiskt stöd till föreningsägda anläggningar hanteras i Uppsala kommun. Genom att följa riktlinjen kan kommunen säkerställa att stödet går till anläggningar och verksamheter som är viktiga för kommunens invånare och föreningsliv, samtidigt som ekonomisk hållbarhet och effektivitet främjas. Varje ansökan om stöd behandlas individuellt för att säkerställa att beslutet är anpassat till de unika behov och förutsättningar som varje anläggning har. Denna anpassade bedömning säkerställer att stödet bidrar till kommunens gemensamma mål för mandatperioden: att säkra en stark ekonomi, främja ett välmående näringsliv, leda klimatomställningen och skapa tryggare, jämlika livsvillkor för alla invånare. Riktlinjen är även i linje med kommunens idrottspolitiska program, som syftar till att främja ett livslångt idrottande, engagemang och samverkan, jämställdhet och inkludering inom idrotten.

Omfattning

Riktlinjen gäller för föreningar med egna anläggningar som är i behov av stöd, tjänstepersoner på kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och förtroendevalda i idrotts- och fritidsnämnden.

Kriterier för beviljande av ekonomiskt stöd

En utvärdering av varje ansökan genomförs utifrån de nedanstående kriterierna. Därefter gör förvaltningen en sammanvägd bedömning baserad på utvärderingen, vilken sedan ligger till grund för idrotts- och fritidsnämndens beslut. Ansökningar som inte uppfyller kriterierna i tillräcklig utsträckning kommer inte att godkännas för vidare behandling. Det är inte nödvändigt att anläggningen uppfyller samtliga kriterier till fullo, men förvaltningen måste kunna bedöma att tillräckligt många eller tillräckligt viktiga kriterier är uppfyllda för att föreslå ett ekonomiskt stöd, ett eventuellt övertagande eller liknande åtgärder för att säkerställa anläggningens framtid.

Om ägandet till anläggningen ändras eller om verksamhetens förutsättningar eller inriktning förändras på ett sådant sätt att kriterierna inte längre uppfylls, ska det ekonomiska stödet upphöra. Denna process säkerställer att varje ansökan behandlas rättvist och att de tilldelade resurserna bidrar till att uppnå kommunens övergripande mål och strategier.

1. Behov av anläggningen

En utredning ska fastställa om det finns ett behov av anläggningen för kommunens invånare och för föreningen i förhållande till antal aktiva medlemmar. Detta i linje med kommunens mål att värna välfärden och säkra en stark ekonomi.

2. Verksamhetens inriktning

Verksamheten som bedrivs i anläggningen ska i huvudsak rikta sig till och gynna Uppsala kommuns föreningsliv, vilket bidrar till målen om ett välmående näringsliv och jämlika livsvillkor.

Hänsyn tas även till föreningens inriktning och verksamhet för barn och unga.

3. Skapande av mervärden

Förvaltningen ska undersöka möjligheten att skapa mervärden genom att köpa tid i anläggningen i stället för att enbart ge stöd. Mervärden kan inkludera subventionerade tider som gör det möjligt för fler kommuninvånare att nyttja anläggningen, vilket stärker ekonomin och ökar tryggheten.

4. Ekonomisk bärkraft

Föreningen ska visa att den tar ut tillräckliga avgifter för sin verksamhet för att bidra till anläggningens ekonomiska bärkraft. Detta stödjer kommunens mål om en stark ekonomi.

5. Alternativa lösningar

Förvaltningen ska undersöka om kommunen kan tillgodose de aktuella aktiviteterna på annat sätt, till exempel genom att använda kommunens egna anläggningar. Bedömningen ska inkludera en analys av tillgång och efterfrågan på liknande anläggningar inom kommunen, vilket främjar ekonomisk effektivitet.

6. Energieffektivisering

En utvärdering av anläggningens energieffektivitet ska genomföras för att identifiera möjliga besparingar och miljövänliga åtgärder. Detta ligger i linje med kommunens mål att leda klimatomställningen.

7. Tillgänglighet

Anläggningen ska vara tillgänglig för alla, inklusive personer med funktionsnedsättning. Bedömningen ska inkludera en granskning av anläggningens fysiska tillgänglighet och hur verksamheten arbetar med inkludering, vilket bidrar till målet om jämlika livsvillkor.

Om anläggningen inte är fullt tillgänglig, ska föreningen kunna ta fram en utvecklingsplan för att anpassa anläggningen i framtiden. Alternativt kan en utvärdering genomföras för att fastställa vilka tillgänglighetsåtgärder som behöver genomföras.

8. Samhällsnytta

Stödet ska bidra till ökad samhällsnytta, exempelvis genom att främja hälsa, välmående och social sammanhållning i kommunen, vilket ökar tryggheten och livskvaliteten för invånarna.

9. Miljö- och hållbarhetsarbete

Anläggningen och föreningen ska visa ett aktivt arbete med hållbarhetsfrågor och miljömedvetenhet. Eventuella planer för miljöcertifieringar eller andra hållbarhetsinitiativ ska redovisas, vilket stödjer Uppsala kommuns mål att leda klimatomställningen.

10. Framtidsutsikter och långsiktig planering

Föreningen ska presentera en långsiktig plan för anläggningens drift och utveckling, inklusive strategier för ekonomisk hållbarhet. Detta stödjer kommunens mål om en stark ekonomi.

11. Krisberedskap och riskhantering

Föreningen ska ha en plan för krisberedskap och riskhantering som inkluderar ekonomiska, miljömässiga och operativa risker. Planen ska visa hur föreningen avser att hantera oväntade händelser och säkerställa anläggningens fortsatta drift under krissituationer, vilket bidrar till trygghet och stabilitet.

12. Samarbeten och partnerskap

Föreningen ska visa på befintliga eller potentiella samarbeten och partnerskap med andra organisationer, föreningar eller företag. Samarbeten som kan bidra till anläggningens ekonomiska och verksamhetsmässiga hållbarhet ska redovisas, vilket främjar ett välmående näringsliv och stark ekonomi.

13. Livslångt idrottande

Anläggningen och föreningen ska bidra till att främja ett livslångt idrottande, i linje med målet att invånare i Uppsala kommun ska kunna vara aktiva hela livet oavsett fritidsintresse.

14. Engagemang och samverkan

Föreningen ska visa på aktiva insatser för att skapa meningsfulla och stimulerande fritidsaktiviteter som främjar god hälsa och social tillhörighet, vilket stöder kommunens mål om att moderna föreningar engagerar.

15. Jämställdhet och inkludering

Föreningen ska aktivt arbeta för att erbjuda ett jämställt och jämlikt idrotts- och fritidsutbud. Detta inkluderar insatser för att göra idrotten tillgänglig för alla, oavsett kön, ålder eller bakgrund, vilket ligger i linje med kommunens idrottspolitiska program.

Process för beviljande av ekonomiskt stöd

1. Initial utredning

Föreningen ansöker om stöd och förvaltningen genomför en initial utredning baserad på ovanstående kriterier.

Utredningen ska innefatta en behovsanalys, ekonomisk översyn och en bedömning av möjliga mervärden och alternativa lösningar.

Föreningen ska ha undersökt möjligheten att även få anläggnings- eller investeringsstöd från externa källor, såsom Boverket eller Riksidrottsförbundet (RF).

2. Förslag till åtgärder

Om utredningen visar att stöd är motiverat, utarbetas ett förslag till åtgärder som kan innefatta både ekonomiskt stöd i form av bidrag och köp av tid i anläggningen.

Förslaget ska specificera vilka krav som ställs på föreningen i samband med stödet, till exempel rapporteringskrav och uppföljning av åtgärder.

3. Beslut och uppföljning

Förslag bereds till idrotts- och fritidsnämnden för beslut.

Nämnden ska beakta de ekonomiska konsekvenserna av förslaget. Om beslutet kan rymmas inom befintlig budget, kan nämnden fatta beslut direkt. Rymts åtagandet inte inom befintlig budget, kan nämnden besluta om förvaltningens förslag, vilket därefter måste beredas till kommunstyrelsen för beslut för att tilldelas extra medel till idrotts- och fritidsförvaltningen.

Beviljat stöd ska följas upp regelbundet för att säkerställa att medlen används i enlighet med syftet och att uppsatta mål uppnås.

4. Förvärv av anläggningen

Om kommunen bedömer att det mest gynnsamma eller enda möjliga alternativet är att förvärva anläggningen, kan detta vara förvaltningens förslag till politiken. Ett förvärv kan övervägas när det bidrar till långsiktig hållbarhet, ökad tillgång till idrotts- och fritidsanläggningar för kommunens invånare och effektiv användning av kommunens resurser.

Individuell behandling av varje ärende

Varje föreningsägd anläggning är unik och har sina egna specifika förutsättningar och behov. Det är därför inte möjligt att skapa en standardiserad mall för hur ekonomiskt stöd ska beviljas. Varje ansökan om ekonomiskt stöd måste behandlas individuellt och bedömas utifrån sina unika omständigheter. Detta innebär att förvaltningen i varje enskilt fall måste genomföra en utredning och bedömning baserad på de kriterier som anges i denna riktlinje, samt eventuella ytterligare faktorer som kan vara relevanta för det specifika ärendet.

Definitioner och begrepp

- **Anläggning** – Plats eller lokal som används för idrotts- och aktivitetsändamål.

Ansvar

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar om denna riktlinje och ansvarar för att förvalta riktlinjen vilket innebär att säkerställa tillämpning, uppföljning och revidering vid behov.

Relaterade dokument

- Mål och budget 2024 med plan för 2025–2026
- Idrottspolitiskt program